

Versterken en positioneren

Een jaarverslag schrijven betekent terugkijken, schooljaar 2017-2018 is afgesloten en inmiddels zijn we al weer even op weg in het nieuwe schooljaar.

2017-2018 was een schooljaar waarin we afscheid hebben genomen van de voor ons bekende wethouders en nieuwe bestuurders hebben mogen verwelkomen. Er is hard gewerkt aan de positionering van het RBL binnen Jeugd en Gezin. Rondom verzuim en in de contacten met de scholen vinden we elkaar en wordt er samengewerkt. Samen met de gemeenten worden jaarplannen ontwikkeld, waarin zowel de inzet van het RBL als de jeugdgezondheidszorg worden omschreven. Preventie is daarbij het sleutelwoord. Voor Eemnes wordt een apart RBL jaarplan geschreven, aangezien zij geen gebruik maken van de JGZ Gooi en Vechtstreek.

Het RBL komt vaak in actie als er al sprake is van verzuim. In het achterliggende jaar hebben we een start gemaakt met een meer preventieve aanpak van verzuim en schooluitval. Allereerst door het te laat komen van leerlingen in het SBO aan te pakken.

In het voortgezet onderwijs hebben we samen met de jeugdartsen de M@ZL werkwijze bij ziekteverzuim geïntroduceerd. Alle vo-scholen zijn bezocht en hebben de benodigde informatie gekregen om in het schooljaar 2018-2019 van start te kunnen gaan. Ziekteverzuim is qua omvang een groter probleem dan spijbelen en vraagt daarom onze aandacht. M@ZL brengt de zieke leerlingen in beeld voordat ze uitvallen. In samenwerking met Qinas en Unita wordt er gezocht naar alternatieven wanneer deelname aan onderwijs (tijdelijk) niet mogelijk is.

De MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim) is geïmplementeerd, een werkwijze waarbij de inzet van hulpverlening prevaleert in de aanpak en het voorkomen van schoolverzuim. Door snellere inzet van passende hulp kan de gang naar de rechter voorkomen worden. Echter, het blijft een lastig verhaal als hulpverlening, zeker in het gedwongen kader, actief is en het schoolverzuim aanhoudt. Een makkelijke oplossing is er niet, maar we blijven hierover in gesprek met het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming.

Het jongerenteam heeft voor de VSV-ers de contacten met de gemeenten gestart of geïntensiveerd. Gemeenten en het RBL weten elkaar steeds beter te vinden. Wanneer jongeren niet meer op school verder willen of kunnen wordt de route richting arbeid ingezet, het vormgeven van deze route en het afstemmen van taken en verantwoordelijkheden zal de komende jaren de nodige aandacht moeten krijgen.

Tot slot vraagt een jaarverslag om een blik op de toekomst, preventiever werken vraagt inzet van scholen, Jeugd en Gezin, Jeugd en Gezinsteam Eemnes, de gemeentelijke uitvoeringsdiensten en de leerplichtambtenaar. We hebben elkaar de komende jaren hard nodig om jongeren binnen het onderwijs te houden maar ook om jongeren te begeleiden naar arbeid of een dagbesteding.

Annelies van de Kolk

Teammanager Regionaal Bureau Leerlingzaken

RBL

Gooi en Vechtstreek

Het RBL Gooi en Vechtstreek voert de leerplichttaak en RMC-taak uit voor 8 gemeenten; Hilversum, Gooise Meren, Wijdemeren, Laren, Blaricum, Eemnes, Huizen en Weesp. In onze regio wonen 53.423 jongeren in de leeftijd van 5 tot 23 jaar.

Van al deze jongeren wordt gemonitord of ze een schoolinschrijving hebben en of ze een startkwalificatie hebben behaald. De jongeren komen onder andere door verzuim of een ontbrekende schoolinschrijving bij het RBL in beeld.

Definities

Leerplicht 5-16 jaar

Iedere jongere heeft recht op onderwijs maar ook een plicht tot het volgen van onderwijs.

Kwalificatieplicht 16-18 jaar

Waar de leerplicht ophoudt, begint de kwalificatieplicht. Dit houdt in dat jongeren tot 18 jaar onderwijs moeten volgen tot zij een startkwalificatie hebben. Een startkwalificatie is een havo-diploma, vwo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

RMC 16-23 jaar

De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten heeft tot doel om voortijdig schoolverlaters terug te leiden naar het onderwijs, al dan niet in combinatie met werk, met als doel het behalen van een startkwalificatie.

Relatief verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling verzuimt incidenteel of geregeld de school zonder dat hiervoor toestemming is verleend.

Tabel 1

Leerlingen per gemeente	Blaricum	Eemnes	Gooise meren	Hilversum	Huizen	Laren	Weesp	Wijdemeren	TOTAAL
5 jaar	132	92	715	1023	423	115	233	243	2976
6 jaar	129	88	720	1027	403	111	202	232	2912
7 jaar	118	93	810	1084	453	114	212	261	3145
8 jaar	110	117	777	975	446	133	229	270	3057
9 jaar	122	100	807	1038	440	132	189	246	3074
10 jaar	114	122	794	1074	495	129	187	255	3170
11 jaar	122	118	775	1023	460	145	205	266	3114
12 jaar	149	109	823	1055	486	126	208	278	3234
13 jaar	130	118	818	1109	499	146	199	299	3318
14 jaar	155	141	835	1091	557	152	201	319	3451
15 jaar	142	141	771	1122	532	167	209	292	3376
16 jaar	153	148	792	1023	496	147	205	319	3283
17 jaar	117	123	782	1010	538	131	228	287	3216
18 jaar	114	131	665	996	444	115	182	290	2937
19 jaar	113	93	531	915	474	101	162	274	2663
20 jaar	73	102	441	863	390	61	168	207	2303
21 jaar	77	79	390	845	391	68	169	227	2246
22 jaar	47	76	368	759	347	50	143	155	1945
TOTAAL	2117	1991	12614	18031	8274	2143	3531	4720	53423

Het bestrijden en aanpakken van schoolverzuim is de belangrijkste taak van de leerplichtambtenaar. Wat opvalt in de cijfers van 2017-2018 is dat voor het eerst in achterliggende jaren een afname zichtbaar is in het relatief verzuim (18-) en een duidelijke toename in het verzuim 18+. Het is lastig om deze verzuimcijfers goed te duiden. We hebben geen concrete aanwijzingen dat scholen anders/minder zijn gaan melden maar vragen ons wel af of de afname daadwerkelijk betekent dat jongeren minder zijn gaan verzuimen.

De afname van het relatief verzuim sluit aan bij de landelijke ontwikkeling; sinds schooljaar 2012/2013 daalt het aantal verzuimmeldingen gestaag. Het RBL ziet pas sinds het achterliggende schooljaar regionaal een dalende lijn. Echter, in Blaricum is juist een toename zichtbaar, een verklaring hiervoor is dat er een

aantal notoire spijbelaars uit Blaricum komen, dit zijn leerlingen die meerdere verzuimmeldingen op hun naam hebben staan en op verschillende scholen in de regio zitten.

Het is lastig te zeggen waarom juist het 18+ verzuim is toegenomen. In de achterliggende jaren is er zowel door het MBO als het RBL veel tijd gestopt in de aanpak van verzuim als voorbode van schooluitval.

Het Luxe verzuim is nagenoeg hetzelfde gebleven. De scholen hebben de taak te beoordelen of er sprake is van luxe verzuim. Het RBL kan iedere school adviseren over aanvragen extra verlof en kunnen op huisbezoek bij twijfelachtige ziekmeldingen. De controle op het correct en tijdig melden is een taak van de Onderwijsinspectie. Het RBL blijft aandacht vragen voor het melden van alle vormen van verzuim.

Tabel 2

Schoolverzuim naar soort	Blaricum	Eemnes	Gooise meren	Hilversum	Huizen	Laren	Weesp	Wijdemeren	Overig	TOTAAL
2017-2018										
Relatief Verzuim	72	75	385	668	368	50	186	168	0	1972
Absoluut Verzuim	0	0	1	2	0	1	0	0	0	4
Luxe Verzuim	14	4	31	28	7	15	9	18	0	126
Verzuim 18+	56	56	291	961	395	38	202	156	0	2155
Onterechte melding	1	1	1	3	2	1	3	4	0	16
TOTAAL	143	136	709	1662	772	105	400	346	0	4273
2016-2017										
Relatief verzuim	35	76	322	696	446	28	237	165	0	2005
Absoluut verzuim	0	0	1	7	0	0	0	0	0	8
Luxe verzuim	4	3	29	46	15	5	8	10	0	120
Verzuim 18+	32	42	258	805	331	27	195	128	0	1818
Onterechte melding	1	0	4	6	4	0	0	0	0	15
TOTAAL	72	121	614	1560	796	60	440	303	0	3966
2015-2016										
Relatief verzuim	54	41	265	639	282	44	189	115	0	1629
Absoluut verzuim	3	1	27	18	7	3	2	13	0	74
Luxe verzuim	1	5	26	48	22	5	2	10	0	119
Verzuim 18+	54	39	318	650	361	39	121	139	0	1721
Onterechte melding	1	2	12	13	7	0	8	2	0	45
TOTAAL	113	88	648	1368	679	91	322	279	0	3588

Definities:

Absoluut verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige staat niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling.

Luxe verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling die buiten de schoolvakanties om op vakantie gaat en daarvoor geen toestemming heeft van de schoolleiding.

Signaal verzuim

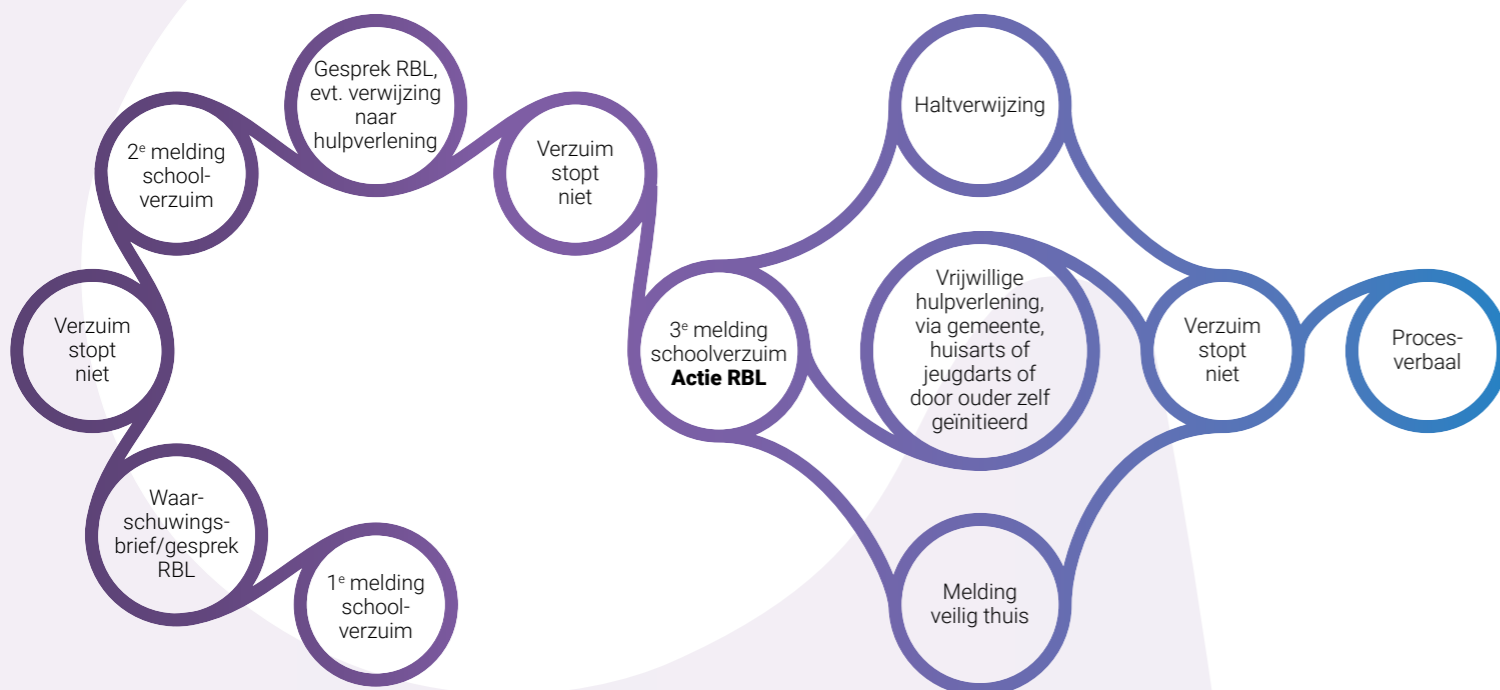
Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling komt structureel te laat of verzuimt lessen. In veel gevallen is sprake van problematiek.

Verzuim 18+

Een jongere ouder dan 18 jaar verzuimt incidenteel of geregeld de school zonder dat hiervoor toestemming is verleend.

Onterechte meldingen

Verzuimmeldingen die bij nader onderzoek onterecht blijken te zijn, bijvoorbeeld door een niet kloppende verzuimregistratie van de school.

De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is sinds 2017 de werkwijze voor de leerplichtambtenaar om schoolverzuim aan te pakken.

De MAS is in de plaats gekomen van de Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim (SAS). Met de Methodische Aanpak Schoolverzuim wordt geprobeerd zoveel mogelijk te voorkomen dat verzuim strafrechtelijk moet worden afgehandeld.

De focus ligt nu meer op de inzet van vrijwillige hulpverlening als oplossing van schoolverzuim in plaats van direct handhaven. Wanneer hulpverlening echt niet op gang komt en het schoolverzuim blijft aanhouden, kan er tegen jongeren en/of ouders proces-verbaal worden opgemaakt. Deze focusverschuiving zie je terug in tabel 3. Het aantal processen-verbaal wegens relatief verzuim is afgenomen.

Tabel 3

Proces verbaal naar soort	2017-2018	2016-2017	2015-2016
Absoluut verzuim	2	1	2
Relatief verzuim	15	23	29
Luxe	41	33	41
HALT	19	17	18
TOTAAL	77	74	90

Luxe verzuim

Een wijziging in de MAS is dat verlof wegens aard van het beroep alleen nog mag worden toegewezen door de directeur van een school als is aangetoond dat het bedrijf in zeer zware bedrijfseconomische problemen komt als er vrij wordt gegeven tijdens een reguliere schoolvakantie. Voor ouders is het dus lastiger om een gezinsvakantie buiten de reguliere schoolvakantie te plannen.

Het proces-verbaal wegens luxe ver-

zuim is in aantal licht toegenomen. Wanneer ouders gewaarschuwd zijn via de schoolgids of nieuwsbrief maar toch hun vakantie buiten de reguliere schoolvakanties plannen, maakt de leerplichtambtenaar (na een melding van de school) direct proces-verbaal op.

De druk van ouders om het aangevraagde verlof goed te keuren, is soms groot. Het consequent opmaken van een proces-verbaal bij luxe-verzuim ondersteunt de school-directeur in zijn of haar beslissing om

verlof af te wijzen.

Het Openbaar Ministerie biedt de ouder(s) een transactie wanneer zij voor de eerste keer deze overtreding begaan, de tweede keer gaat het proces-verbaal naar de rechtbank.

Lichamelijke- en/of psychische gronden

Op 18 september jl. ging de Monitor (KRO-NCRV) over vrijstellingen 5 onder a, vrijstelling vanwege lichamelijke- en/of en psychische gronden. Op het Elancollege in Bussum zijn opnames gemaakt waarin één van de leerlingen vertelde dat deze vorm van onderwijs een uitkomst voor hem is. In de regio zijn de samenwerkingsverbanden Qinas en Unita verantwoordelijk voor een dekkend passend onderwijs netwerk, maar niet voor ieder kind is het mogelijk om onderwijs te volgen. De ouders van deze kinderen kunnen beroep doen op vrijstelling van inschrijving.

Het aantal vrijstellingen vanwege lichamelijk- en/of psychische gronden is in het achterliggende jaar nagenoeg hetzelfde gebleven. In sommige situaties is een kind dat nu een vrijstelling heeft in staat om (gedeeltelijk) onderwijs te volgen. Om maatwerk voor deze kinderen mogelijk te kunnen maken is de 'variawet' ingevoerd. Sinds 1 augustus 2018 kunnen leerlingen (gedeeltelijk) onderwijs volgen (op een andere plek) terwijl ze op een school ingeschreven zijn. De school schrijft dan een plan welke ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de Inspectie van het Onderwijs. Het doel is om deze jongeren toe te laten groeien naar het volgen van de volledige onderwijstijd.

Voor leerlingen die helemaal niet naar school kunnen, blijft de mogelijkheid bestaan om op basis van een verklaring van een onafhankelijk arts volledig vrijgesteld te worden.

Bezwaar tegen de richting

Het aantal vrijstellingen vanwege bezwaar tegen de richting is toegenomen van 6 naar 10, in vergelijking met vorig schooljaar blijkt dat één ouderpaar meer (met 4 kinderen) zich beroept op deze mogelijkheid die de leerplichtwet biedt.

Tabel 4

Vrijstellingen	Gooise meren	Huizen	Wijdmeren	Hilversum	Blaricum	Eemnes	Laren	Weesp	TOTAAL
	2017-2018								
art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	7	7	2	21	2	2	3	3	47
art. 5b Bezwaar tegen de richting	3		4	2	1	0	0	0	10
art. 5c Op school buitenland ingeschreven**	25	13	6	40	4	1	10	0	99
art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	0	1	0	1	0	0	0	0	2
art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	1	0	0	2	0	0	0	0	3
TOTAAL	36	21	12	66	7	3	13	3	161
2016-2017									
art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	6	9	3	15	4	1	2	4	44
art. 5b Bezwaar tegen de richting	5	0	0	1	0	0	0	0	6
art. 5c In buitenland ingeschreven	16	5	1	39	7	3	13	0	84
art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	2	0	0	1	1	3	0	1	8
art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	0	0	0	4	0	0	0	0	4
TOTAAL	29	14	4	60	12	7	15	5	146
2015-2016									
art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	7	10	4	22	5	1	2	5	56
art. 5b Bezwaar tegen de richting	4	0	0	2	0	0	0	0	6
art. 5c In buitenland ingeschreven	14	11	6	22	9	0	11	1	74
art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	5	1	1	10	0	0	0	0	17
art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	0	0	0	1	0	0	0	0	1
TOTAAL	30	22	11	57	14	1	13	6	154

Inschrijving school in het buitenland

Het aantal kennisgevingen van inschrijving op een school in het buitenland is toegenomen in vergelijking met eerdere schooljaren. De redenen, zover bekend, dat kinderen niet in Nederland op school ingeschreven zijn, zijn divers.

12 jongeren bezoeken een highschool of een school die vergelijkbaar is. De ouders van 14 jongeren werken in het buitenland. 5 gezinnen verblijven regelmatig in het buitenland en de kinderen krijgen wisselend in Nederland of in het buitenland onderwijs. 13 keer is er een kennisgeving gedaan dat vanwege familie-omstandigheden het gezin langdurig in het buitenland moesten verblijven en de kinderen in het buitenland een school moesten bezoeken. 1 leerling heeft deelgenomen aan een uitwisselingstraject en van 20 kennisgevingen is alleen de school bekend, maar geen reden aangegeven waarom het noodzakelijk is dat de jongere een school in het buitenland bezoekt.

34 jongeren zijn gedurende het schooljaar dat de kennisgeving uitgeschreven uit het bevolkingsregister; zij hebben zich gevestigd in het Buitenland.

Definities

Artikel 5a vrijstelling van inschrijving op een school wegens lichamelijke of psychische ongeschiktheid.

Artikel 5b vrijstelling van inschrijving op een school wegens bezwaar tegen de richting van het onderwijs.

Artikel 5c vrijstelling van inschrijving op een school wegens inschrijving op een school in het buitenland.

Artikel 11g vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens voorziene omstandigheden voor meer dan 10 dagen.

Artikel 15 vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs.

Tabel 5

Thuiszitters	Blaricum	Eemnes	Gooise meren	Hilversum	Huizen	Laren	Weesp	Wijdmeren	TOTAAL
	2017-2018								
Terug naar school 1-8-2018	2	1	11	16	7	1	2	7	47
Niet terug naar school 1-8-2018	2	0	2	6	2	0	1	2	15
Niet terug naar school 1-10-2018	2	0	2	4	1	0	1	2	12
Totaal thuiszitters 2017-2018	4	1	13	22	9	1	3	9	62
2016-2017									
Terug naar school 1-8-2017	4	1	13	14	6	0	2	2	42
Niet terug naar school 1-8-2017	3	0	7	8	0	0	2	0	20
Niet terug naar school 1-10-2017	1	0	2	4	0	0	1	0	8
Totaal thuiszitters 2016-2017	7	1	20	22	6	0	4	2	62

Definitie

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een kwalificatieplichtige jongere van 16 of 17 jaar die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat ontheffing van de inschrijvingsplicht of vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs is verleend.

Sinds de invoering van passend onderwijs is er landelijk een toename in het aantal thuiszitters.

Hoewel er ook in onze regio een kleine toename zichtbaar is: van 8 naar 12 jongeren (op 1 oktober nog steeds geen school), lukt het ons om in samenwerking met de samenwerkingsverbanden het aantal thuiszitters zoveel mogelijk te beperken en blijft ons streven om thuiszitten te voorkomen

De toename komt mogelijk (deels) door de groeiende aandacht voor deze groep jongeren. Daarnaast is het gebrek aan zorg en ondersteuning of een passende plek het onderwijs een reden waarom jongeren vaak thuiszitten.

In schooljaar 2017-2018 is samen met de samenwerkingsverbanden Qinas en Unita ook de groep jonge-

ren in kaart gebracht die volgens de officiële definitie geen 'thuiszitter' zouden zijn, maar niet of nauwelijks naar school gaan; de ziekgemelde leerling.

Het lastige van deze groep jongeren is, dat scholen het verzuim niet hoeven te melden bij DUO, want deze kinderen staan 'ziek gemeld'. De meeste jongeren zijn in behandeling of staan op een wachtlijst bij de GGZ. De realiteit is dat dit te lang duurt, waardoor een onderwijsachterstand snel is opgelopen.

Hoewel deze jongeren (tijdelijk) niet naar school gaan, betekent dit niet altijd dat ze niet in staat zijn om onderwijs te volgen. De samenwerkingsverbanden kunnen ambulante begeleiding inzetten om er voor te zorgen dat de jongere (een vorm) van onderwijs geboden wordt. De uitdaging is om deze groep nog beter

in beeld te krijgen en de samenwerking tussen school en de samenwerkingsverbanden rondom deze jongeren te versterken. De inzet van M@ZL zal een bijdrage leveren aan het zichtbaar maken van deze groep jongeren.

Schooljaar 2016-2017

Het afgelopen schooljaar is het contact met de VSV'ers uit het schooljaar 2016-2017 onderhouden. Ook met jongeren die eerder hadden aangegeven geen begeleiding of hulp nodig te hebben. Hieruit is gebleken dat een aantal jongeren na een tijdje toch een hulpvraag had waar het jongerenteam mee aan de slag kon. Verder bleek dat VSV-ers na een tweede contactmoment vanuit het jongerenteam zelf eerder contact opnamen met vragen of problemen. Van de 328 VSV'ers uit dat schooljaar zitten er nu 92 weer op school.

Tabel 6

VSV-ers 2016-2017 weer terug naar school	2017-2018
Blaricum	4
Eemnes	1
Gooise Meren	18
Hilversum	30
Huizen	23
Laren	5
Weesp	5
Wijdmeren	6
TOTAAL	92

Schooljaar 2017-2018

Het afgelopen schooljaar zijn opnieuw alle gemelde VSV'ers actief benaderd. Telefonisch, via e-mail, een persoonlijk bericht via Facebook of WhatsApp, een verzoek om contact op te nemen via een brief of door middel van een huisbezoek. Persoonlijk contact met de jongere zelf is het uitgangspunt. Alleen in gevallen waarbij het niet wenselijk of niet mogelijk was om de jongere zelf te spreken, is dat nagelaten. Op deze manier zijn de bezigheden en de (opleidings)plannen van de jongeren in beeld gebracht en zijn de jongeren die hulp of begeleiding nodig hebben gesignaleerd en opgepakt.

DUO meldingen

DUO levert elke maand een aantal rapportages. Eén daarvan wordt voor de VSV'ers gebruikt: jongeren die in de voorliggende maand zijn uitgeschreven zonder startkwalificatie. Potentieel VSV'ers genoemd. In het afgelopen schooljaar zijn 1086 potentieel VSV'ers door DUO gemeld. Het merendeel van deze jongeren is in de maanden juni, juli, augustus en september uitgeschreven. 849 tegenover 237 in de overige 8 maanden. Een groot deel van deze jongeren komt met diploma van het VMBO en stapt over naar een vervolgopleiding. Deze groep jongeren is gemonitord en benaderd in de zomeractie van het RBL.

De zomeractie: overstap VO - MBO

Om te voorkomen dat examenleerlingen van het VMBO na de zomervakantie niet op een school staan ingeschreven, werkt het RBL samen met de scholen uit de regio. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een softwaresysteem voor het volgen van de vervolgoeuzen van de leerling van aanmelding tot definitieve inschrijving. Tot de zomervakantie ligt de begeleiding met betrekking tot de vervolgoeuzen primair bij de VO-school, maar de zomeractie van het RBL start al ruim voor de zomervakantie. En wel met overleg met de decanen over de vervolgoeuzen van de VMBO examenleerlingen.

Tot de zomervakantie zijn er meerdere contactmomenten met de decanen om de leerlingen waarbij problemen worden verwacht in kaart te brengen en indien nodig over te dragen naar het RBL. In de zomervakantie van 2018 bleek van 146 leerlingen dat zij een zogeheten risicostatus bij hun aanmelding op het MBO hadden. Al deze dossiers zijn onderzocht en 107 van deze jongeren en hun ouders zijn benaderd door een leerplechtambtenaar. Indien mogelijk telefonisch, anders per e-mail of per brief. Ook hierbij was persoonlijk contact het uitgangspunt. Hierdoor zijn van de meeste leerlingen de vervolgoeuzen duidelijk geworden of zijn zij gestimuleerd en geholpen zo snel mogelijk bij een vervolgoeuzen te worden ingeschreven.

Persoonlijk contact met iedere VSV'er

Na 1 oktober 2018 zijn de inschrijvingen en daarmee de jongeren die direct zijn doorgestroomd naar een vervolgoeuzen eruit gefilterd. Zo bleven er 505 jongeren over die gedurende schooljaar 2017-2018 zijn uitgeschreven. Waarvan er 354 in het nieuwe schooljaar, per 1 oktober 2018, niet op een reguliere school zijn ingeschreven.

Met vrijwel alle 354 jongeren is persoonlijk contact geweest. Met deze jongeren is gesproken over de huidige bezigheden, de (opleidings)plannen voor de toekomst en hoe het in het algemeen met de jongere gaat. Hierbij is hen verteld dat het jongerenteam kan ondersteunen bij het wegnemen van belemmeringen en problemen op weg naar school of werk, naar een goede toekomst. Bij een aantal van deze jongeren heeft dit geleid tot intensievere trajectbegeleiding, welke in sommige gevallen inmiddels weer is afgesloten en in andere gevallen nog doorloopt. Eén van de mogelijkheden die het jongerenteam de jongeren in deze

begeleiding aanbiedt, is het maken van een uitgebreide beroepskeuzetest, de Dilemmamanager. De Dilemmamanager geeft meer inzicht in hoe de jongere als persoon in elkaar zit. Wat de wensen en interesses zijn, welke eigenschappen en vaardigheden sterk of minder sterk zijn en of dat met elkaar overeenkomt. Aan de hand daarvan worden studierichtingen genoemd die zouden kunnen passen. De uitkomsten van het onderzoek worden uitgebreid met de jongere besproken, bij voorkeur in aanwezigheid van iemand uit het netwerk van de jongere. Hierbij is veel ruimte voor (h)erkenning en bewustwording, maar ook discussie. En uiteraard wat de jongere ermee kan en hoe verder. Het afgelopen schooljaar hebben 68 leerlingen deze beroepskeuzetest gemaakt.

Daarnaast is de samenwerking met de uitvoeringsdiensten van de gemeenten belangrijk voor het jongerenteam. Het afgelopen jaar is verder in deze samenwerking geïnvesteerd en dit zal ook het komende jaar worden voortgezet. De jongeren hebben deze uitvoerings-

diensten nodig voor bijvoorbeeld intensievere begeleiding vanuit de WMO of de participatiewet. Zij weten de gemeente echter niet altijd zelfstandig te bereiken en voor een aantal jongeren is het aanbod beperkt. Dit geldt in ieder geval voor de niet uitkeringsgerechtigde jongeren en voor jongeren met een beperking, al dan niet met uitkering of indicatie banenafpraak (in het doelgroepenregister). Hier ligt voor het jongerenteam een uitdaging: samen met de gemeenten het aanbod voor deze jongeren versterken.

Tabel 7

Nieuwe VSV-ers	
2005-2006	853
2013-2014	313
2014-2015	286
2015-2016	251
2016-2017	305
2017-2018	*

* definitieve cijfers nog niet bekend

Tabel 8

Nieuwe VSV'ers, wat doen ze?	(Interne) opleiding	Start opleiding <1 jr.	Oriënteren	In traject	Geen plannen	Onbekend	N.v.t.	TOTAAL
Werk loondienst	28	52	25	4	32	25		166
Hulpverlening / ziek		7	1	5	2	3	1	19
School particulier							22	22
Hobby/vrijwillig/reizen		8						8
Zwanger					1	1		2
Detentie				1				1
Niets		2		4	1	3	1	11
Onbekend		4		2		24	2	32
Startkwalificatie							20	20
Vrijstelling							13	13
Uitwisseling							1	1
Verhuisd							59	59
TOTAAL	28	73	26	16	36	56	119	354

De resultaten

In tabel 8 staan de resultaten van de contacten met de jongeren die in het nieuwe schooljaar niet weer staan ingeschreven, de definitieve VSV'ers. Belangrijk is dat dit om een momentopname gaat en dat deze informatie in de loop van een aantal maanden is verkregen en op individueel niveau inmiddels veranderd kan zijn. Uitgangspunt bij de indeling in de verschillende categorieën is de factor die het meest bepalend is voor de situatie van de jongere. Het komende schooljaar wordt het contact met deze jongeren onderhouden en in een aantal gevallen worden ze op individueel niveau alleen gemonitord.

In de tabel is te zien dat een aantal jongeren niet tot de doelgroep VSV behoort, 93 in totaal: jongeren met een startkwalificatie (20). Jongeren met een vrijstelling (13). Jongeren die tijdelijk als uitwisselingsstudent op een school waren ingeschreven (1). En jongeren die buiten de regio zijn verhuisd (59). Voor deze laatste groep geldt dat dit, met eventuele bijzonderheden, in de meeste gevallen is doorgegeven aan het RMC uit de betreffende regio.

Daarmee blijven 261 jongeren over die wel tot de doelgroep VSV behoren. Veruit de meesten van deze groep werken parttime of fulltime (166). Van deze werkende groep is een groot deel van plan om binnen een jaar weer met een opleiding te starten (52) of is zich

aan het oriënteren op een opleiding (25). Eveneens een aanzienlijk aantal volgt een (interne) opleiding op of naast het werk (28). De overige jongeren zijn in traject bij het jongerenteam of bij een andere instantie waarbij aandacht is voor de loopbaan (4) of hebben geen opleidingsplannen (32). Ten slotte zijn de plannen van 25 van de werkende jongeren onbekend. Naast deze werkende jongeren volgt een relatief grote groep jongeren (22) (particulier) onderwijs, wat niet door DUO wordt geregistreerd.

En volgende groep wordt gevormd door jongeren die door ziekte, behandeling of andere vormen van hulpverlening niet in staat zijn om naar school te gaan of een groot deel van de week te werken (19). Minstens 8 van deze jongeren zijn op enige manier toch bezig met scholing, zoals aan het oriënteren of van plan om binnen een jaar te starten en minstens 5 ontvangen intensieve hulp of begeleiding. 5 van deze jongeren hebben op dit moment geen plannen of de plannen zijn onbekend.

Ten slotte blijven er de volgende kleine categorieën jongeren over: 8 die zich bezighouden met het ontplooiën van hobby's of er bewust voor kiezen iets anders te gaan doen zoals reizen. 2 jongeren zijn zwanger en 1 jongere zit in detentie. Van 32 jongeren zijn de bezigheden onbekend en 11 jongeren doen "niets". Van deze laatste twee categorieën zijn 6 jongeren van plan om binnen een jaar een opleiding te starten en zijn 6 jongeren in een traject. Blijven over: 1 jongere zonder plannen en 27 van wie de plannen onbekend zijn.

Bankzitters

Het project 'bankzitters' is sinds het schooljaar 2016-2017 een van de VSV-projecten in onze regio. De aanpak richt zich op jongeren die geen startkwalificatie hebben, langer dan een schooljaar niet staan ingeschreven op een school en een inkomen hebben van minder dan 200 euro.

In het VSV-programma: 'Match op meedoen' hebben we met elkaar afgesproken dat we meedoen het belangrijkste vinden, oftewel onze aanpak richt zich niet alleen op het behalen van een startkwalificatie. Het bankzittersproject heeft, naast het bereiken van jongeren tot doel om de route richting arbeid te ontwikkelen. Het gaat niet alleen om de cijfers maar ook om het creëren van kansen voor jongeren samen met onder andere de gemeentelijke uitvoeringsdiensten.

250 jongeren zijn in het achterliggende schooljaar benaderd. Het vraagt veel inspanning om deze doelgroep te benaderen. Allereerst door middel van een flyer, bij geen reactie worden de jongeren thuis bezocht. In de praktijk betekent dit dat er meerdere huisbezoeken (verschillende tijden) aan één jongere moeten worden afgelegd, want al worden ze bestempeld als 'bankzitter', ze zijn vaak niet thuis.

Uit de contacten met deze jongeren blijkt dat meer jongeren dan voorheen werken; in loondienst of zwart. Er zijn ook jongeren bij die mogelijkheden krijgen om zich verder te ontwikkelen binnen het bedrijf of op de arbeidsmarkt.

Die jongeren die inactief waren, de uiteindelijke echte bankzitters, kregen een begeleidingsaanbod van het jongerenteam van het RBL. Een groot aantal jongeren was daar direct enthousiast over, maar heeft behoorlijk wat hobbels te nemen om weer te kunnen participeren in de samenleving (werk/onderwijs). De angst om te falen, teleurgesteld te worden en mee te moeten draaien in een structuur, lijken de redenen waarop jongeren vaak afhaken.

Het aanbod van het jongerenteam is heel laagdrempelig, door naast de jongere te gaan staan en mee te denken in oplossingen. Daardoor kunnen de jongeren profiteren van de netwerken van het jongerenteam bij de hulpverlening en de gemeenten.

Dit schooljaar is de samenwerking met betrekking tot PGA-jongeren (PersoonsGebondenAanpak vanuit de gemeente) en andere uitvoeringsdiensten geïntensiveerd. Dit biedt de jongeren een steeds grotere kans op een verbetering van hun toekomst. Uiteindelijk moeten ze het zelf doen, maar de hulp van het jongerenteam is nu nodig.

Ambities voor het schooljaar 2018-2019

Kwetsbare jongeren

De groep kwetsbare jongeren die tussen de wal en het schip dreigt te vallen, is qua aantallen stabiel in vergelijking met voorgaande schooljaren. De jongeren zijn binnen deze categorie weer onder te verdelen in de volgende groepen:

1ste groep: Jongeren die nog inschreven staan op een school/opleiding (Praktijk onderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs, VMBO basis of mbo Entree of een deel van niveau 2)

2de groep: Jongeren die voldoende inkomen hebben, waarbij dat zichtbaar is in SUWI (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen). Deze jongeren hebben werk of een uitkering

3de groep: Jongeren die niet ingeschreven staan op een school en waarvan niet duidelijk is of ze inkomen of een dagbesteding hebben.

Deze derde groep jongeren is zichtbaar bij het RBL, omdat de lijst van het Ministerie van Onderwijs waar alle kwetsbare jongeren staan genoemd, wordt vergeleken met de twee andere informatiebronnen (SUWI en inschrijving in het onderwijs). Alleen bij het RMC/leerplicht (en bij geen enkele andere overheidsorganisatie) komt deze informatie samen en kan de derde groep zichtbaar worden.

Net als voorgaande schooljaren wordt de groep actief

benaderd; persoonlijk door ze thuis op te zoeken. Uit die huisbezoeken kan blijken dat een jongere toch werkt (maar dan zwart, of net gestart) of een opleiding tot b.v. een certificaat volgt.

De jongeren wordt geadviseerd om een stap te nemen naar bijvoorbeeld de gemeente om een passend traject te krijgen. Het is lastig om de jongeren te motiveren om een stap te nemen. De jongere krijgt het aanbod om dit met begeleiding van de RBL medewerker te doen. Desondanks geven jongeren met grote regelmaat aan dat ze geen vertrouwen te hebben in een vervolgstap en/of geven aan geen behoefte te hebben aan een verandering in hun huidige levenssituatie. Dit maakt dat deze groep vaker moet worden bezocht dan voorheen, om het lijntje met deze jongeren te behouden.

Ontwikkelen en implementeren van een verzuimprotocol Primair onderwijs

Het voorkomen van schoolverzuim begint in het primair onderwijs. Kinderen zijn afhankelijk van hun ouders om (op tijd) aanwezig te zijn op school. Vorig schooljaar is een verzuimprotocol voor te laat komen gemaakt in samenwerking met het Speciaal Basis Onderwijs. Aan alle primair onderwijs scholen wordt een overzicht aangeboden met relevante informatie over registratie en melden van schoolverzuim en de aanpak van te laat komen. Veelvuldig te laat komen van jonge kinderen is een signaal dat er thuis een probleem is in de gezinsorganisatie.

Samenwerking met Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie nodigt de leerplichtambtenaar uit als toehoorder bij de inspectiebezoeken. Deze bezoeken/onderzoeken zijn gericht op de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 door de directeur van de school. Onderwerpen zijn het registreren en volgens de wettelijke regels melden van ongeoorloofd schoolverzuim, toekennen en afwijzen van verlofaanvragen en de redenen voor geoorloofd verlof. Het RBL krijgt hierdoor een nog beter beeld waar een school aan moet voldoen om correct de Leerplichtwet 1969 na te leven en kan scholen beter onderbouwd adviseren over verlofaanvragen.

Daarnaast is de verwachting dat het medio 2019 weer mogelijk is dat het RBL een deel van het inspectieonderzoek weer gaat uitvoeren. Het RBL is voornemens deze taak te aanvaarden.

Contact maken verbeteren

Het jongerenteam kreeg van de jongeren die zij begeleiden terug, dat een envelop vaak niet geopend wordt. Daardoor hadden de jongeren de flyer niet gelezen. Door de huisbezoeken werd alsnog het contact gelegd. Het jongerenteam ontwikkelt om deze reden een ansichtkaart, zodat de boodschap direct zichtbaar is.

Passend onderwijs in ontwikkeling

Ieder kind heeft recht op onderwijs, maar het onderwijs is niet voor ieder kind passend. Hoe graag we het ook zouden willen, maar dit is de realiteit. Met de samenwerkingsverbanden en de gemeenten wil de regio alle kinderen zo veel mogelijk onderwijs bieden, ook al is dat niet altijd in een onderwijsinstelling. Dat vraagt om creativiteit en in oplossingen denken, een ontwikkeling waar het RBL graag een bijdrage aan wil leveren. Dit is de enige manier om het aantal jongeren dat via een vrijstelling 5 onder a geen onderwijs volgt, terug te dringen.

Actieve aanpak nieuwe VSV-ers

Helaas blijkt na de vakantie en na 1 oktober dat er jongeren zijn die toch geen opleiding hebben. Deze jongeren (18+) krijgen voortaan dezelfde aanpak als de 'bankzitters'. Er wordt niet meer gewacht tot de jongere een jaar uit is gevallen, maar direct een traject aangeboden. De verwachting is dat het aantal oud-VSV-ers zal gaan dalen.

Colofon

© Februari 2019
Regionaal Bureau Leerlingzaken
Gooi en Vechtstreek
Burgemeester de Bordesstraat 80
1404 GZ Bussum

✉ Postbus 251, 1400 AG Bussum
☎ (035) 692 66 20
@ info@rblgv.nl
🌐 Internet: www.regiogy.nl